

ob šestih pridiga, slovesna sv. maša in potem odhod romarjev. Sedaj da tudi novi vodovod, ki je bil blagoslovljen dne 29. julija, hladno in zdravo pijačo. Dobrodošli v Marijinem imenu!

Bizeljsko. Zadnjič smo poročali, da je bila žrtev strele družina Demnikovičeva. Teden dni nato je udarila strela še v dvoje poslopij, a k sreči so bili gasilci takoj na mestu in preprečili požar. Človek se res upravičeno boji. — Sedaj pa nekaj novega: Pred kratkim smo čitali nekje, da je Bizeljsko nekam zapostavljeno, da nima zveze s svetom. Pa to menda ne drži. Železnice res nimamo kar doma, imamo pa zato avtobus, dnevno zvezo z Brežicami. Če se komu ljubi, pa lahko stopi tudi v Št. Peter pod Sv. gorami na avtobus. Tako do sedaj. Za naprej bomo se pa lahko razgovarjali z ljudmi v oddaljenih krajih, kar z Bizeljskega. Dobimo namreč novo zvezo z zunanjim svetom: telefon. Ze nekaj časa živi med nami nekaj članov naše vojske in pridno postavlja telefonske droge. Zeleti bi bilo sedaj le to, da bi nova telefonska zveza dvignila vinsko trgovino v korist naših vinogradnikov. Upamo, da bo tako!

Marija Gradec pri Laškem. Občinske meje so ostale iste, kakor so bile določene dne 9. septembra lanskega leta. Zopetna sprememba, ki se je izvršila dne 17. marca letos, je našo občino pustila pri miru in ji ni na korist laske občine nič odvzelo, kakor se je prvotno poročalo. — Dne 1. junija so se vršili v Laškem za novo občino vojaški nabori, potrjenih je bilo 37 fantov. Poveljnik vojaške naborne komisije se je pohvalno izrazil o obnašanju fantov nabornikov, ki so bili trezni in mirnega obnašanja. Fantje naborniki, kakor tudi navzoči člani občinskega odbora so bili stavljeni za zgled drugim občanom. Gotovo za sedanje razrvane čase lepa slika in obenem poročstvo srečnejših dni, ako se fantje, cvet naroda, obnašajo trezno. — Družna stvar, o kateri vam poročam, pa ni tako vesela: mnogo našega ljudstva se vedno bolj pogreza v revščino. Pred kakimi 40 leti sta obratovati tukaj v Mariji Gradcu in Lahomnem dve cementni tovarni, ki sta že pred vojno ustavili obrat. Prvo povojno leto je bilo zaposlenih veliko naših ljudi v rudniku Huda Jama pri Laškem. Predlanskim pa so se izvršile večje redukcije, in je bila večina rudarjev odpuščena, in to takih, ki imajo morda hišico in redijo 1 kravo. Na takem posestvu ni mogoče brez postranskega zaslužka preživljati družine. Tako imamo čedalje več kmečkega proletarijata. Pa tudi srednjim in večjim kmečkim gospodarjem je težko gospodariti; živina nima nobene primerne cene, sadje, posebno jabolka, pa od leta 1931 ni obrodilo, tudi letos ne bo. — Banska uprava je z odlokom z dne 18. junija potrdila naš občinski proračun. Po predlogu občinskega odbora bi znašali stroški 147.081 Din, kateri bi se krili s 140%no občinsko doklado. Banska uprava je znižala izdatke od gornje svote na 138.154 Din, doklade je pa znižala na 630%. Da bi se to znižanje pri davkoplačevalcih kaj poznalo, bi morali tudi država, banovina in cestni odbor znižati doklade, kar se pa ni zgodilo, vsled tega se bo znižanje pri davkoplačevalcih malo poznalo.

Predor pod morjem.

Ze večkrat smo se bavili v našem listu s podmorskim predorom, ki bo vezal pod morjem preko ožine Gibraltar Evropo in Afriko.

Načrti omenjenega predora, ki so veljali skozi desetletja za brezplodne sa-

nje in utopije, stojijo danes v ospredju in so tik pred praktično izpeljavo. Zadnja ovira glede gradnje predora je padla. Letos 1. februarja se je sestala v španski prestolnici v Madridu raziskovalna komisija, ukvarjajoč se z načrti predora. Komisija je ugotovila, da ni morje v obsegu ožine nikjer globlje nego 30 m in so vse plasti, katere bo treba predreti, zelo ugodno ležeče.

Oče predornega načrta je španski oberst Peter Jevenois. 20 let že zasleduje zamisel predora z vso vztrajnostjo. Skraja so ga imeli za sanjača, danes je obdan od celega štaba najboljših sodelavcev ter inženjerjev, katerim so zaupane priprave za predorno delo.

Pred kratkem je razodel oberst Jevenois vzroke, ki so ga napotili do načrtov za predor in spojitve dveh delov sveta.

Polkovnik je zanimal za gibraltarski predor velesile iz naslednjih nagibov:

»Sramota za omikano človeštvo.«

Je dejal polkovnik, »je bila tudi vzrok, da sem začel pretresati načrt podmorske zveze Evrope z Afriko. Cela stoletja so ropali belokožci črnce po Afriki, jih prepeljavali na suženjskih ladajah in jih silili, da so za nje opravljali liki nema živina najtežja dela. Ali se je v tem oziru usoda zamorcev danes kaj spremenila? V Ameriki še danes ne sme sedeti zamorec v isti sobi kakor belokožec. Neprestano poroča časopisje, kako je zagrabiła razljutena ter nahujskana družba belcev brez vsakega pravega vzroka po enega ali več črncev in jih je linčala na najbolj divjaški način. V Evropi sicer ne bolehamo na ameriški podivjanosti, a tudi Evropejec prezira zamorca in ga smatra za manj vrednega. Edina država, kjer je črnc istoveten z belcem, je Francija. Iz polnega prepričanja izrečem besede: Zamorsko vprašanje je sramota za omikano, belokožno in krščansko človeštvo. Storit moramo vse, da se ta madež odstrani.

Prosta Afrika...

Vprašali boste, v kaki zvezi je svobodna Afrika z gibraltarskim tunelom? Zadeva je čisto enostavna. Hitra in dnevna zveza z osrčjem Afrike bi bilo kulturo razširjajoče dejanje brez primere. Afrika bi prenehala kot pokrajina divjakov ter poldivjakov. S tem bi bil storjen prvi korak glede zajezitve propadanja zamorskih plemen, kar so zakrivali belokožni deli sveta. Potomci afriških črnih sužnjev, ki danes živitarijo jedva človeka vredno življenje po Ameriki, bi se lahko povrnili v civilizaciji odprto Afriko in bi lahko pričeli novo življenje kot svobodni možje, vzgojitelji, misijonarji in tehniki.

Gibraltar — vrata v nov svet.

Žalibog sledi danes človeštvo manj dobrodelnim nego praktičnim načelom. Iz tega vzroka sem skušal evropskim velesilam predočiti praktično vrednost podmorske zveze.

Čez dobrih 20 let bosta vodili skozi afriško puščavo dve železniški zvezi: iz Tangerja in španskega Maroko počez skozi puščavo Saharo proti rtu

Dobrega upanja ob južnem koncu Afrike. Druga zveza bo peljala iz Tangerja ob obali Sredozemskega morja v Basorah in Karachi. V Tangerju, nasproti Gibraltarju na španski strani bi obe ti železniški zvezi pričenjali ali končali. Iz tega dejstva sledi nujna potreba: Tanger prikleniti na evropsko železniško omrežje. Na ta način bi postal Gibraltar na španski obali nad vse važno izhodišče za Evropo. S podmorsko zvezo bi dobila Španija pomen kot izhodišče za prevoz v Ameriko, Afriko in v Azijo.

700.000 potnikov v enem letu.

Za prvo leto so preračunali potniški promet po gibraltarski podmorski železnici na 700.000 oseb. Če tudi ne verjamemo tej visoki številki, moramo pomisliti, da šteje danes Afrika 120 milijonov prebivalcev, to število narašča in so dosegli ti milijoni v dobi najhujše krize na izvozu 35 milijard francoskih zlatih frankov.

Iz Evrope v Afriko v pol uri.

Tehnične ovire glede predora so malenkostne. Predor bi ne pričenjalo v Gibraltarju. Gibraltar ni točka, ki je iz Evrope najbližja Afriki, ampak kraj 20 km od Tarife. Od tamkaj v Alcatar Suguer in Punta Altares na afriški strani bo rabila železnica 30 minut. Na najbolj globokih mestih bo vodil tunel 60 m pod morsko gladino. Kakor so pokazale dosedanje preiskave, je sestavljeno morsko dno iz za vodo neprodernih plasti in radi tega se ni bati udiranja vode. Predor bo dosegel dolžino 26 km in bo le 7 m daljši nego Simplon-tunel.

Stroški so preračunani na še dvakrat toliko kakor je stal Simplon predor, torej na 1½ milijarde francoskih frankov.

Veliki so stroški za predpriprave, katere nosita začasno španska vlada in afriški Maroko. Glede financiranja predornega podjetja pridejo v poštev: Španija, afrikske pokrajine, Francija in Angleška.

Računamo sigurno, da je gibraltarski predor dejstvo in za popolno dosego tega nad vse važnega cilja bom zastavil vse svoje moči.

NOVA KNJIGA.

Knjiga o Pohorju. Znani potopisni pisatelj dr. Franc Mišič je pravkar izdal s slikami bogato opremljeno knjigo »V žaru in čaru šumovitega Pohorja«. Knjiga vsebuje opise pohorskih krajev, lepoto, zanimivost in kratko zgodovino. Vsega priporočila vredna knjiga ne bo dobrodošla samo izobražencu, ampak tudi našemu kmetu. Par strani je posvečenih znanemu pohorskemu pesniku Jurju Vodovniku, ikaleu s Skomarij, kojega številne pesmi so postale danes že narodne. Ganljiv je opis pohorskega kmeta Davorina Grizolda s Smolnika nad Rušami. Knjiga slika tudi kmečkemu narodu lepoto Pohorja in bogastvo, ki je posebno cvetelo po pohorskih planinah pred 50 leti, ko je obratovalo 11 znamenitih pohorskih glažut in je bilo tudi splavarstvo na vrhuncu. Knjiga stane 30 Din in jo lahko naročite pri vseh knjigarnah in pri pisatelju dr. F. Mišiču v Mariboru, Aškerčeva 22.